

Sygn. akt I C 883/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2018 r.

Sąd Rejonowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Jędrzejewska

Protokolant: Magdalena Sokalska

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2018 r. w Łomży

sprawy z powództwa A. G.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda A. G. kwotę 790,51 zł (siedemset dziewięćdziesiąt złotych pięćdziesiąt jeden groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od dnia 25.03.2017 r. do dnia zapłaty.

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala.

III. Zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda A. G. kwotę 276,40 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

IV. Nakazuje pobrać od powoda A. G. na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu) kwotę 28 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

V. Nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu) kwotę 52 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Powód A. G. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 1.221,69 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25.03.2017 r. oraz kosztami procesu, na którą składa się kwota 926,49 zł tytułem odszkodowania oraz kwota 295,20 zł tytułem części odszkodowania za najem pojazdu zastępczego wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25.03.2017 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w dniu 21.02.2017 r. doszło do zdarzenia szkodowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki F. (...) o nr rej. (...) należący do B. K., który był ubezpieczony w ramach OC w pozwanym (...) S.A. w W.. Przedmiotowy pojazd został oddany do naprawy w serwisie blacharsko-lakierniczym (...) A. G. w Ł.. Na czas naprawy pojazdu B. K. zawarła z powodem w dniu 3.04.2017 r. umowę najmu pojazdu zastępczego na okres od 3.04.2017 r. do 10.04.2017 r., za co powód wystawił fakturę VAT nr (...) w dniu 10.04.2017 r. na kwotę 1.119,30 zł. Za naprawę pojazdu powód wystawił fakturę VAT na kwotę 1.586,95 zł. Na podstawie umowy przelewu wierzytelności prawo do odszkodowania/pokrycia kosztów naprawy pojazdu uzyskał powód. Pozwany co do zasady przyjął swoją odpowiedzialność za przedmiotową szkodę wypłacając odszkodowanie za naprawę pojazdu w kwocie 660,46 zł oraz za najem pojazdu zastępczego w kwocie 344,40 zł. Zdaniem powoda pozwany bezpodstawnie zaniżył stawki za roboczogodzinę prac blacharsko-lakierniczych oraz zaniżył okres najmu pojazdu.

Pozwany (...) S.A. w W. w odpowiedzi na pozew nie uznał powództwa wnosząc o jego oddalenie i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Według pozwanego roszczenie powoda jest niezasadne, albowiem otrzymał od pozwanego odszkodowanie za uszkodzony samochód w wysokości 660,46 zł brutto, które jest odpowiednie do zaistniałej szkody, którą poniósł powód, a żądanie dalszej kwoty odszkodowania jest bezpodstawne. Ponadto wskazał, iż pracownik pozwanego poinformował poszkodowaną o możliwości wynajmu pojazdu zastępczego w ramach sieci (...), z której jednakże nie skorzystała.

Sąd Rejonowy w Łomży ustalil i zważył co następuje:

W dniu 21.02.2017 r. doszło do zdarzenia, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki F. (...) o nr rej. (...) należący do B. K., który był ubezpieczony w ramach OC w pozwanym (...) S.A w W..

W dniu 3.04.2017 r. przedmiotowy pojazd został oddany do naprawy w serwisie blacharsko-lakierniczym (...) A. G. w Ł.. Na czas naprawy pojazdu B. K. zawarła z powodem w dniu 3.04.2017 r. umowę najmu pojazdu zastępczego na okres od 3.04.2017 r. do 10.04.2017 r., za co powód w dniu 10.04.2017 r. wystawił fakturę VAT nr (...)2017 na kwotę 1.119,30 zł (umowa najmu k.-16, faktura k.-14).

W dniu 22.02.2017 r. poszkodowana B. K. zgłosiła szkodę w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym (akta szkody k.-55).

W dniu 27.02.2017 r. poszkodowana B. K. zawarła z powodem A. G. umowę cesji wierzytelności, na podstawie której przełała na powoda prawo do odszkodowania za szkodę w przedmiotowym pojeździe oraz kosztów najmu pojazdu zastępczego (umowa k.-11).

Powód za naprawę przedmiotowego pojazdu w dniu 10.04.2017 r. wystawił fakturę VAT nr (...)2017 r. na kwotę 1.586,95 zł (faktura k.-13).

Pozwany przyjął co do zasady odpowiedzialność za skutki przedmiotowego zdarzenia i po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego decyzją z dnia 22.03.2017 r. przyznał powodowi odszkodowanie za szkodę w przedmiotowym pojeździe w wysokości 660,46 zł (decyzja k.-18).

Decyzją z dnia 22.05.2017 r. pozwany przyznał powodowi kwotę 344,40 zł tytułem kosztów najmu pojazdu za 2 dni najmu ze stawką po 140 zł netto za dobę (decyzja k.-19).

Pozwany pismem z dnia 22.02.2017 r. poinformował poszkodowaną B. K. o możliwości wynajmu pojazdu zastępczego i obowiązujących stawkach w tym dla segmentu pojazdu klasy D (pismo k.-98-99, potwierdzenie nadania przesyłki k.-100).

Poszkodowana B. K. użytkowała na co dzień uszkodzony pojazd w celu dojazdów do pracy w zawodzie pielęgniarce i innych codziennych czynności (zeznania świadków B. K. k.-65v, J. K. k.-66).

Na wstępie wskazać należy, iż pozwane Towarzystwo (...) nie kwestionowało swojej odpowiedzialności za zaistniałe zdarzenie, dlatego też okoliczność ta nie jest przedmiotem rozważań Sądu w niniejszej sprawie (fakt bezsporny - art. 229 i 230 kpc). Wypadek drogowy był konsekwencją nieprawidłowego zachowania kierowcy, posiadającego aktualną polisę OC w pozwanym (...) S.A., dlatego też w konsekwencji pozwany ubezpieczyciel powinien odpowiadać za naprawienie szkody wyrządzonej poszkodowanemu.

Podstawę odpowiedzialności pozwanego w tym zakresie stanowi art. 822 § 1 i 4 kc w zw. z art. 9 oraz 34 i 36 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, ubezpieczeniowym funduszu gwarancyjnym (...) z dnia 22 maja 2003 r., statuujący zasadę odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela za szkody wyrządzone przez posiadacza lub kierującego

pojazdem mechanicznym w związku z ruchem tego pojazdu oraz uprawniający poszkodowanego do wystąpienia ze stosowym żądaniem o naprawienie szkody bezpośrednio do ubezpieczyciela.

Legitymacja czynna do wystąpienia z niniejszym pozwem o zapłatę przysługiwała powodowi A. G. w związku z dokonaną przez poszkodowaną B. K. skuteczną cesją wierzytelności i nabyciem przez powoda prawa do dochodzenia odszkodowania za szkody powstałe w przedmiotowym pojeździe na skutek wypadku z dnia 21.02.2017 r., zgodnie z art. 509 w zw. z art. 511 kc.

W niniejszej sprawie pozwany kwestionował zakres swojej odpowiedzialności wskazując, iż kwota odszkodowania żądana przez powoda jest wygórowana. Zdaniem pozwanego wypłacona przez ubezpieczyciela kwota 660,46 zł tytułem odszkodowania za szkodę w przedmiotowym pojeździe w pełni rekompensowała poniesioną szkodę, a powód bezpodstawnie negował wysokość należnego mu odszkodowania. Zatem osiąd sporu w niniejszej sprawie była jedynie wysokość kosztów niezbędnych napraw, mających na celu przywrócenie auta do stanu sprzed przedmiotowego wypadku.

Podstawę roszczenia powoda w zakresie obowiązku naprawienia szkody stanowi art. 363 § 1 kc, dający uprawnionemu prawo wyboru sposobu naprawienia szkody. Zgodnie z powołanym przepisem naprawienie szkody stosownie do wyboru poszkodowanego powinno nastąpić bądź poprzez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź poprzez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Naprawienie szkody przy tym powinno uwzględniać zasadę pełnego odszkodowania, wyrażonej w art. 361 § 1 i 2 kc. W myśl powołanego przepisu - w granicach adekwatnego związku przyczynowego naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Podstawową bowiem funkcją odszkodowania jest kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę. Nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody.

Na okoliczność ustalenia jaki był technologicznie niezbędny czas naprawy przedmiotowego pojazdu, który uzasadniałby czas wynajmu pojazdu zastępczego, ustalenia wartości szkody powstałej w pojeździe F. (...) o nr rej. (...) w wyniku zdarzenia z dnia 21.02.2017 r., jaki jest koszt przywrócenia go do stanu sprzed powstania szkody, z uwzględnieniem standardu wyposażenia warsztatu, w którym wykonano faktyczną naprawę, ustalenia niezbędnego czasu naprawy uszkodzonego pojazdu, a tym samym kosztu wynajmu pojazdu zastępczego o tym samym standardzie co uszkodzony pojazd oraz czasu niezbędnego do przyjęcia pojazdu do naprawy, organizacji naprawy, technologicznego czasu naprawy z uwzględnieniem efektywnego czasu w trakcie dnia roboczego, uzyskania pełnej właściwości lakieru, wyschnięcia, sprzątnięcia pojazdu i wydania go po naprawie, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej S. S..

Biegły w opinii z dnia 5.01.2018 r. ustalił koszt naprawy przedmiotowego pojazdu na kwotę 1.450,97 zł brutto (k.-73-84).

W opinii uzupełniającej z dnia 13.03.2018 r (k.-114-119) w odpowiedzi na zarzuty do powyższej opinii, zgłoszone przez pełnomocnika powoda w piśmie procesowym z dnia 24.01.2018 r. (k.-102-103) oraz pełnomocnika pozwanego, zgłoszone w piśmie procesowym z dnia 15.11.2017 r. (k.-97), biegły podtrzymał w całości swoje ustalenia, dokonane w opinii głównej. Dodatkowo wyjaśnił, iż zakres uszkodzeń (górną część drzwi) oraz powierzchnia lakierowania (górną część drzwi) nie powodują konieczności wykonywania konserwacji profili wewnętrznych (dolną część drzwi). Uwzględnił lakierowanie drzwi tylnych prawych (część górna): lakierowanie w stopniu II (lakierowanie wierzchnie) 0,4 rbg. Zdaniem biegłego kosztorys warsztatu oraz ubezpieczyciela nie zawierają czynności naprawy drzwi tylnych prawych, czyli czynności blacharskich. W związku z tym zasadnym jest uwzględnienie lakierowania tego elementu tylko w zakresie czynności lakierniczych bez naprawy. Jednocześnie nie uwzględnił lakierowania zaślepki klamki drzwi przedniej prawej gdyż kosztorys warsztatu oraz ubezpieczyciela nie zawierają czynności naprawy tej zaślepki (k.-114-119).

W kolejnej opinii uzupełniającej z dnia 17.05.2018 r. (k.-138-143), w odpowiedzi na zarzuty do powyższej opinii, zgłoszone przez pełnomocnika powoda w piśmie procesowym z dnia 4.04.2018 r. (k.-129-130) biegły ponownie

wyjaśnił z jakich przyczyn nie uwzględnił w kalkulacji naprawy lakierowania drzwi tylnych oraz zaślepki klamki przedniej prawej.

W ocenie Sądu powyższe opinie biegłego są rzetelne, wszechstronne, wnikliwe, opracowane w oparciu o specjalistyczną wiedzę i doświadczenie zawodowe biegłego oraz wydane w oparciu o akta szkodowe wraz z załączoną dokumentacją fotograficzną. Wnioski płynące z opinii są jasne i klarowne.

Zdaniem Sądu z ustaleń biegłego wynikało, iż ubezpieczyciel zaniżył koszty naprawy uszkodzonego pojazdu, co w konsekwencji przyczyniło się do wypłaty odszkodowania nieodpowiadającego rzeczywiście poniesionej szkodzie. Bowiem biegły ustalił koszt naprawy uszkodzeń przedmiotowego pojazdu na kwotę 1.450,97 zł. Pozwany zaś niezasadnie zaniżył stawkę za 1 rbg prac mechanicznych i blacharsko-lakierniczych do kwoty 48 zł netto, oraz współczynnik obniżając koszt materiału lakierniczego o 60 %.

Zgodnie z art. 363 § 1 kc ubezpieczyciel powinien zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy uszkodzonej. W rozumieniu ekonomicznie uzasadnione wydatki obejmują, w przypadku samochodu używanego, koszty nowych i oryginalnych części, koszty wykonania naprawy zgodnie z technologią producenta i w autoryzowanym zakładzie blacharsko-lakierniczym. Każda naprawa pojazdu nie powinna spowodować podniesienia wartości pojazdu w stosunku do wartości pojazdu przed szkodą. Jednocześnie należy stwierdzić, iż wymiana uszkodzonego elementu na nowy zamiast naprawy uszkodzonego elementu powoduje podwyższenie wartości pokolizyjnej pojazdu w porównaniu do wartości jaką uzyskałby pojazd w przypadku naprawy uszkodzonego elementu. Wymiana elementu na nowy oraz naprawa pojazdu w autoryzowanym serwisie przybliży poszkodowanego do przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego i bardziej rekompensuje mu poniesioną szkodę, nie powodując jednocześnie podwyższenia wartości pojazdu w stosunku do wartości pojazdu przed szkodą. Zastosowanie do naprawy części alternatywnych, a więc części o niższej jakości niż części uszkodzone, oddala poszkodowanego od przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego, a tym samym zmniejsza wartość pojazdu w porównaniu z wartością sprzed szkody.

Jak wynika z opinii biegłego głównymi elementami pojazdu, które uległy uszkodzeniu na skutek przedmiotowego wypadku było poszycie drzwi przednich prawych oraz klamka zewnętrzna drzwi przednich prawych. Zakres powstałych uszkodzeń spowodował, iż podczas naprawy zachodziła konieczność lakierowania wierzchni drzwi tylnych prawych część górna oraz demontaż/montaż drzwi przednich tylnych prawych oraz ich osprzętu w celu dokonania ich naprawy i lakierowania.

Biorąc zatem powyższe pod uwagę w ocenie Sądu zasadnym było zasądzenia na rzecz powoda kwoty 790,51 zł, ponad przyznaną kwotę odszkodowania w postępowaniu likwidacyjnym w wysokości 660,46 zł. Bowiem rzeczywisty koszt naprawy uszkodzonego pojazdu wynosił 1.450,97 zł brutto, zgodnie z opinią biegłego. Pozwane Towarzystwo (...) zaś zaniżyło wysokość kosztów naprawy pojazdu, wypłacając kwotę niższą o 790,51 zł od rzeczywistej wartości szkody (1.450,97 zł – 660,46 zł = 790,51 zł). Jako, że kwota dochodzona przez powoda w niniejszej sprawie mieściła w granicach różnicy między rzeczywistą wartością szkody a kwotą wypłaconego odszkodowania Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem.

Powód dochodził także kwoty 295,20 zł tytułem zwrotu kosztów wynajęcia przez zbywcę wierzycelności pojazdu zastępczego w okresie od dnia 3.04.2017 r. do 10.04.2017 r., za co powód wystawił fakturę VAT nr (...).2017 w dniu 10.04.2017 r. na kwotę 1.119,30 zł (umowa najmu k.-16, faktura k.-14).

Strona pozwana, po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego zakwestionowała podany przez powoda okres najmu do 2 dni, weryfikując jednocześnie przyjętą przez niego stawkę najmu do kwoty 140 zł netto.

Zdaniem Sądu powód nie wykazał zasadności okresu najmu pojazdu ponad 2 dni uznane przez pozwanego oraz zastosowania stawki w podanej przez siebie wysokości.

Podczas przesłuchania w charakterze strony zeznał iż, samochód został zostawiony do naprawy rano 3.04.2017 r. W tym dniu został wydany samochód zastępczy na czas naprawy. Naprawa miała rozpocząć się we wtorek 4 kwietnia. W ciągu dnia przygotowano samochód do naprawy, przeprowadzono ponowne oględziny, wypełniono wszystkie dokumenty do likwidacji szkody i rozpoczęto naprawę blacharską. W 3 i 4 dniu samochód był przygotowywany do lakierowania. Piątego dnia samochód został poskładany bo do lakierownia był rozbierany i przy tym składaniu okazało się, że jest uszkodzone lusterko, które nie było uwzględnione w kosztorysie. Zostało ono naprawione na jego koszt. Samochód miał być wydany piątego dnia ale poszkodowana nie odebrała go bo była w pracy. 5 i 6 dzień to weekend i serwis nie pracuje i klienci odebrali samochód w poniedziałek rano i zwrócili pojazd zastępczy. Serwis pracuje w systemie jednozmianowym. Faktury potwierdzały rzeczywisty czas i koszt naprawy. Zeznał także, iż nie zna serwisu, który mógłby zlikwidować taką szkodę w ciągu dwóch dni. Wytyczne przewidują dwa dni na przyjęcie, wydanie i przygotowanie do naprawy. Blacharz jest jeden i lakiernik. Każdy z nich może naprawiać po jednym samochodzie (k.-165v).

W zakresie żądania zwrotu kosztów wynajmu samochodu zastępczego kluczową kwestią było zatem ustalenie uzasadnionego okresu, w jakim poszkodowany był zmuszony korzystać z pojazdu zastępczego, bowiem tylko za taką sytuację odpowiedzialność ponosi pozwany.

W myśl art. 361 §1 kc zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Powołany wyżej przepis ujmuje zatem związek przyczynowy jako konieczną przesłankę odpowiedzialności odszkodowawczej, przy czym ogranicza odpowiedzialność tylko do normalnych, a zatem typowych, występujących zazwyczaj, następstw działania lub zaniechania, z których wynikła szkoda.

W ocenie Sądu należy stwierdzić, że konieczność najmu samochodu zastępczego wynika z faktu uszkodzenia pojazdu podczas wypadku drogowego. Poszkodowana B. K. użytkowała na co dzień uszkodzony pojazd w celu dojazdów do pracy w zawodzie pielęgniarki i innych codziennych czynności, co potwierdzają jej zeznania (k.-65v) oraz zeznania jej męża J. K. (k.-66). Możliwość tę utraciła na skutek przedmiotowego zdarzenia i niewątpliwie przysługiwało jej prawo do wynajęcia pojazdu zastępczego celem likwidacji skutków zaistniałej szkody. W związku z powyższym, Sąd stanął na stanowisku, że w okolicznościach niniejszej sprawy wynajęcie przez poszkodowaną pojazdu zastępczego było co do zasady uzasadnione i było naturalnym następstwem uszkodzenia pojazdu.

Sąd po analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego stanął na stanowisku, że 2 dniowy okres najmu był okresem,

w którym zachodziła potrzeba korzystania przez poszkodowaną z pojazdu zastępczego. Sąd posiłkował się w tym względzie ustaleniami biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej S. S., dokonany w opinii z dnia 5.01.2018 r. (k.-72-68) oraz opinii uzupełniającej z dnia 13.03.2018 r. (k.-114-119), sporządzonej w odpowiedzi na zarzuty, zgłoszone do opinii głównej przez pełnomocnika powoda w piśmie procesowym z dnia 24.01.2018 r. (k.-102-103) oraz kolejnej opinii uzupełniającej z dnia 17.05.2018 r. (k.-139-143), sporządzonej w odpowiedzi na zarzuty, zgłoszone do opinii głównej przez pełnomocnika powoda w piśmie procesowym z dnia 4.04.2018 r. (k.-129-130). Biegły bowiem stwierdził, iż zgodnie z przedstawionym schematem działań technologicznych i likwidacyjnych oraz przyjętymi założeniami dotyczącymi procesu naprawy, maksymalny, uzasadniony technologicznie okres naprawy uszkodzeń w przedmiotowym samochodzie wynosi 2 dni. Zakres przedmiotowej naprawy nie wymagał konieczności wymiany żadnej części zamiennej, bowiem czynności dotyczą tylko zdemontowanych elementów. Typowe czynności technologiczne naprawy trwają 7,6 rbg, co przy założeniu biegłego 2 dni roboczych na wykonanie naprawy jest prawie dwukrotnością tego czasu. Standardowo na czas przyjęcia i wydania pojazdu przyjmuje się około 15 min na każdą czynność. Ponadto z uwagi na fakt, iż przedmiotowy pojazd mógł być użytkowany z uszkodzeniami przedmiotowa naprawa z pewnością była wykonana w trybie umówionej naprawy, co nie powinno powodować dodatkowych czynności, na które powołuje się pełnomocnik powoda. Biegły wskazał także, iż nie istnieją wytyczne Stowarzyszenia (...). W Wyniku konsultacji z Zarządem Głównym Stowarzyszenia otrzymał informację, iż przedstawione przez pełnomocnika powoda wytyczne są tylko publikacją własną jednego

z rzeczoznawców, będącego członkiem Stowarzyszenia, która została zamieszczona w jednym z miesięczników informacyjnych. Treść takich publikacji własnych nie jest jednakże w żaden sposób weryfikowana przez Zarząd Główny a tym bardziej sygnowana przez Zarząd Główny jako wytyczne Stowarzyszenia.

Sąd przychylił się do stanowiska zajętego przez biegłego w zakresie ustalenia okresu naprawy uszkodzonego pojazdu i przyjął, że wyliczony przez niego okres 2 dni jest prawidłowy i możliwy do przeprowadzenia naprawy. Bowiernie biegły dokonał precyzyjnego opracowania okresu trwania szkody, z uwzględnieniem prawidłowej organizacji pracy oraz kalkulacji szkody wg warsztatu naprawczego, co zostało uwidocznione w tabeli k. -79. Należy zaś pamiętać, że zakład naprawczy zobowiązany jest do dochowania wszelkiej staranności przy organizacji czasu pracy. Zdaniem Sądu opinia biegłego jednoznacznie potwierdziła, że przy zachowaniu odpowiedniego tempa czynności możliwe było dokonanie naprawy pojazdu w ciągu 2 dni. Powód natomiast w żaden sposób nie wykazał aby opóźnienia były w tym przypadku uzasadnione.

Zdaniem Sądu powyższe opinie biegłego sądowego są w pełni przydatne bowiem są rzetelne oraz merytoryczne. Tok rozumowania biegłego jest jasny, konkretny, pewny i pozbawiony wewnętrznych sprzeczności czy błędów logicznych. Także opinie uzupełniające biegłego zostały sporządzone w sposób jasny i fachowy. Biegły w sposób umiętny i merytoryczny odniósł się do zgłoszonych zarzutów i przekonująco podtrzymał wnioski zawarte w opinii głównej.

Sąd nie podzielił również stanowiska powoda odnośnie wysokości stawki za najem pojazdu zastępczego. Zdaniem Sądu stawka wskazana przez pozwanego jest stawką rynkową, adekwatną do warunków rynkowych i ekonomicznie uzasadnioną, biorąc jednocześnie pod uwagę rodzaj i klasę pojazdu zastępczego.

Podkreślić należy, że wysokość odszkodowania powinna być racjonalna - stawki najmu winny mieścić się w ekonomicznie uzasadnionych granicach. Nie ma jednakże jednej rzeczywistej dobowej stawki najmu i nie da się takiej ustalić, gdyż na rynku wynajmu pojazdów dla tej samej klasy auta, na tym samym obszarze, występuje bardzo duże zróżnicowanie dobowych stawek najmu. W takiej sytuacji można mówić jedynie o uśrednionej stawce najmu dla poszczególnych istniejących grup wypożyczalni, lub możliwej do ustalenia najniższej i najwyższej stawce najmu.

Zgodnie z art. 361 §1 kc zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Powołany wyżej przepis ujmuje zatem związek przyczynowy jako konieczną przesłankę odpowiedzialności odszkodowawczej, przy czym ogranicza odpowiedzialność tylko do normalnych, a zatem typowych, występujących zazwyczaj, następstw działania lub zaniechania, z których wynika szkoda. Stwierdzenie zaistnienia adekwatnego związku przyczynowego następuje przy pomocy kwalifikowanego testu *condicio sine qua non*, który przeprowadza się dwuetapowo. Na wstępie ustala się, czy określony skutek pojawiłby się także wtedy, gdyby nie zaistniało zdarzenie, określane jako przyczyna szkody. Negatywna odpowiedź na to pytanie pozwala przejść do drugiego etapu, sprowadzającego się do badania i ustalania normalności powiązania. Następstwo ma zaś normalny charakter wówczas, gdy pojawienie się danej przyczyny każdorazowo obiektywnie zwiększa prawdopodobieństwo wystąpienia określonego skutku, co sprowadza się do tego, iż szkoda jest zwykle następstwem tego zdarzenia. Oceny zaś, czy dany skutek jest normalny oraz poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, należy dokonywać na podstawie całokształtu okoliczności konkretnej sprawy, przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji poszkodowanego i zasad doświadczenia życiowego (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20.02.2002 r., sygn. V CKN 908/00, LEX nr 54365).

Mając powyższe na względzie w ocenie Sądu wynajem pojazdu zastępczego jako taki mieścił się w normalnych następstwach zaistnienia szkody i w granicach skutków szkodowych, podlegających wyrównaniu. Należy jednakże pamiętać, że rozważając zasadność zgłoszonego roszczenia trzeba mieć na uwadze, że niewątpliwie w zakresie zaistniałych kosztów chodzi o ekonomicznie uzasadnione wydatki a zatem koszty ustalone według cen występujących na lokalnym rynku usług (uzasadnienie uchwały SN z dnia 13.06.2003 roku III CZP 32/03 OSNC 2004/4/51). Należy również podkreślić, że przepis art. 354 § 2 kc stanowi o obowiązku wierzyciela współdziałania przy wykonaniu zobowiązania (tzw. zasada minimalizacji szkody).

Nie ulega w ocenie Sądu wątpliwości, że poszkodowany miał prawo do wyboru warsztatu naprawczego, jak również podmiotu wynajmującego. Dokonując jednakże wyboru winien współdziałać z ubezpieczycielem w celu minimalizacji szkody.

Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, że takich działań poszkodowanego nie sposób traktować, jako współdziałanie w minimalizacji szkody. Nie przedstawił on bowiem żadnej okoliczności, pozwalającej na przyjęcie, że wynajem właśnie w przedmiotowym zakładzie i za przedmiotową kwotę można uznać za uzasadniony ekonomicznie i wynikający z faktycznej potrzeby.

Zdaniem Sądu zastosowana stawka nie powinna przewyższać średniej stawki stosowanej na rynku, tj. kwoty 140 zł netto zastosowanej przez pozwanego.

Poszkodowana miała prawo wybrać ofertę dla siebie najkorzystniejszą i umożliwiającą kompensatę zaistniałej szkody, jednakże przy braku innych okoliczności uzasadniających dokonany wybór winna uwzględnić, że koszty związane z wynajmem stanowią realne obciążenie, bowiem wynajem nie odbywa się „za darmo” i ona sama ma obowiązek podejmować działania, które nie doprowadzą do powiększenia szkody.

Dlatego też, biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Sądu stawka w wysokości 140 zł netto za dobę jest średnią stawką rynkową, adekwatną do zaistniałej szkody, ekonomicznie uzasadnioną i odpowiednią dla rodzaju i klasy pojazdu zastępczego. Jej zastosowanie więc zrekompensuje przedmiotową szkodę w sposób należyty.

Ponadto podkreślenie wymaga fakt, iż pozwany pismem z dnia 22.02.2017 r. poinformował poszkodowaną B. K. o możliwości wynajmu pojazdu zastępczego i obowiązujących stawkach w tym dla segmentu pojazdu klasy D (pismo k.-98-99, potwierdzenie nadania przesyłki k.-100).

Powyższe dodatkowo świadczy o tym, iż poszkodowana nie dążyła do minimalizacji szkody. Nie interesowała się kosztami najmu, ponieważ ich nie pokrywała. Przyjęła propozycję najmu bez względu na koszty. Takie postępowanie poszkodowanej stoi w sprzeczności z zasadą minimalizacji szkody. Ubezpieczyciel bowiem jest zobowiązany do pokrycia kosztów najmu, jednakże w ramach kosztów ekonomicznie uzasadnionych.

Dlatego też biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż pozwany zaspokoił żądanie w zakresie zwrotu kosztów pojazdu zastępczego na etapie postępowania likwidacyjnego i zachodzi brak podstaw do przyznania z tego tytułu dodatkowej kwoty.

Z tych względów Sąd na podstawie art. 822 § 1 kc w zw. z art. 805 kc orzekł jak w wyroku.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc i art. 817 kc, zasądzając je od 25.03.2017 r. tj. po upływie 30 dni od zgłoszenia szkody, co miało miejsce w dniu 22.02.2017 r.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 100 kpc i w zw. z § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015, poz. 1804). Powód wygrał niniejszą sprawę w 65 % i w takim też zakresie przysługuje mu zwrot kosztów procesu. Poniósł on koszty w łącznej kwocie 849 zł. Zatem 65 % tej kwoty daje kwotę 551,85 zł, pozwany zaś poniósł koszty w łącznej kwocie 787 zł i przysługuje mu zwrot 35 % tej kwoty tj. 275,45 zł. Następnie Sąd dokonał wzajemnego potrącenia powyższych kosztów co dało kwotę 276,40 zł kosztów procesu należnych powodowi, którą Sąd zasądził zgodnie z pkt. III wyroku.

Na podstawie art. 113 ust. 1 uksc Sąd obciążył strony, stosunkowo do zakresu w jakim ulegli żądaniu pozwu kosztami opinii biegłego, poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa.